

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่องพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เรื่อง การควบคุม และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายกษิต ภิรมย์

การดำเนินการปฏิรูปด้านการควบคุมและการตรวจสอบข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใช้อำนาจรัฐ ควรให้คณะกรรมการด้านต่าง ๆ ในสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว เช่น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น เข้ามามีส่วนร่วมกับคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองในการพิจารณาและหาข้อยุติร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการปฏิรูปเป็นไปด้วยความรวดเร็ว รอบคอบ ไม่เกิดข้อโต้แย้ง และมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์

๑. เนื่องจากปัญหาในการใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นกับข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการสั่งการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจในการควบคุมและตรวจสอบ ดังนั้น ในการปฏิรูปควรให้ความสำคัญกับการควบคุมและการตรวจสอบข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้การควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐควรมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยเฉพาะกรณีเรื่องร้องเรียนเกิดความซ้ำซ้อน เนื่องจากการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก

๓. การดำเนินการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐผ่านองค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ และกระบวนการยุติธรรม ส่วนใหญ่มุ่งเน้นด้านกระบวนการสรรหาบุคลากรที่มีอำนาจในเรื่องดังกล่าว โดยไม่มีการตรวจติดตามผลการดำเนินการ ดังนั้น ควรสร้างกระบวนการตรวจติดตามผลการดำเนินการขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ในการดำเนินงาน รวมทั้งช่วยแสดงให้เห็นว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และถูกนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม นอกจากนี้จะต้องมีการรายงานผลจากการตรวจติดตามด้วย

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

๑. เนื่องจากการกำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... (ฉบับผ่านประชามติ) มีข้อแตกต่างจากคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในปัจจุบัน ส่งผลให้คุณสมบัติบางส่วนเกิดความขัดแย้งกัน ดังนั้น คณะกรรมการควรจัดทำ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวว่ามีแนวทางใดที่จะทำให้การควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐผ่านองค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระและกระบวนการยุติธรรมเป็นไปได้ด้วยความมีประสิทธิภาพมากที่สุด

๒. เนื่องจากที่มาของคณะกรรมการสรรหาตามที่บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... (ฉบับผ่านประชามติ) กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลปกครองสูงสุด และบุคคลที่องค์กรอิสระแต่งตั้ง จำนวน ๕ คน ซึ่งสัดส่วนของคณะกรรมการสรรหาดังกล่าวจะมีสัดส่วนของกรรมการสรรหาที่มาจากฝ่ายการเมืองเพียง ๒ คนเท่านั้น และไม่มีตัวแทนจากภาคประชาชน ภาคประชาสังคม หรือภาคส่วนอื่น ๆ ดังนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับที่มาของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการได้มาและการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

นางถวิลวดี บุรีกุล

๑. การปฏิรูปการควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยประชาชน ไม่ควรมีการกำหนดโครงสร้างและกฎเกณฑ์ให้ประชาชนผู้ร้องเรียนต้องมีส่วนเกี่ยวข้องและอยู่ในพื้นที่อื่นเป็นมูลเหตุของการร้องเรียน เนื่องจากย่อมเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนที่จะเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐ ส่งผลให้ประชาชนไม่สามารถเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างแท้จริง

๒. ควรมีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการปกป้องคุ้มครองประชาชนผู้ดำเนินการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ควรมีเทคโนโลยีที่ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างสะดวก รวดเร็ว เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ และสามารถควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐได้ นอกจากนี้ควรคำนึงถึงการลดช่องว่างในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนในสังคม โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสในสังคม เช่น คนพิการทางสายตา และคนพิการทางการได้ยิน เป็นต้น เพื่อเป็นการกระจายโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน

นายอนุสิทธิ์ คุณากร

๑. เนื่องจากการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งขององค์กรอิสระมีวิธีการและขั้นตอนเฉพาะของแต่ละองค์กรทำให้เกิดข้อครหาเกี่ยวกับความโปร่งใส ดังนั้น ควรกำหนดกระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งของทุกองค์กรอิสระเพียงรูปแบบเดียว เพื่อให้ประชาชนเกิดการยอมรับและผู้ดำรงตำแหน่งมีความเป็นอิสระในการเข้าสู่ตำแหน่งและการใช้อำนาจในองค์กรอิสระอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ปัจจุบันการดำเนินงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ยังไม่มีความชัดเจน เช่น หากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตแล้วต้องชี้แจงต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ อาจเกิดความไม่เหมาะสม หรือการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเป็นเวลานานจนขาดอายุความ เป็นต้น ดังนั้น ควรตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและระยะเวลาการดำเนินงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบให้มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้

๓. คณะกรรมการควรกำหนดแผนงานและกรอบเวลาเกี่ยวกับการให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม และได้รับการคุ้มครองกรณีต่อต้านและชี้เบาะแสการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เช่น หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ ในการอนุมัติหรืออนุญาตโดยมิชอบ หรือหน่วยงานจัดเก็บรายได้ เป็นต้น รวมทั้งหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่ ตรวจสอบหน่วยงานอื่นด้วย เพื่อให้กระบวนการตรวจสอบของภาคประชาชนเกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่องการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์และกำหนดพื้นที่คุ้มครองทางทะเล

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายนิกร จำนง

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ควรออกแบบกลไกที่สามารถส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์และกำหนดพื้นที่คุ้มครองทางทะเล เพื่อให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. การที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดเขตการอนุรักษ์ คุ้มครองและการฟื้นฟูทางทะเล โดยได้แบ่งออกเป็น เขตความมั่นคงทางทหาร เขตการพัฒนา และเขตการอนุรักษ์คุ้มครองและการฟื้นฟู ซึ่งเป็นการยึดตามวิสัยทัศน์ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” นั้น อาจยังไม่มีความเหมาะสมเท่าที่ควร เนื่องจากการแบ่งเขตในลักษณะดังกล่าว อาจทำให้เกิดพื้นที่คุ้มครองทางทะเลที่ทับซ้อนกันได้ รวมทั้งพื้นที่ดังกล่าวย่อมมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน อันไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้เด็ดขาด ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงควรพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างรอบคอบอีกครั้งหนึ่ง

นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ควรมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาค่าความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างเร่งด่วน เนื่องจากเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยอาจเสนอให้รัฐมีมาตรการในการควบคุมและดูแลเพื่อไม่ให้มีกิจกรรมอันเป็นการทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ตลอดจนจัดให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามผู้ที่ละเมิดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติด้วย เพื่อเป็นการคุ้มครองให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศไทยอยู่อย่างสมบูรณ์และยั่งยืนต่อไป

นายกษิต ภิรมย์

๑. การที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายทางทะเลขึ้น เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการติดตามหรือเร่งรัดในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความสามารถเฉพาะทางเกี่ยวกับกฎหมายทางทะเล เข้ามาเป็นหนึ่งในคณะทำงานดังกล่าวด้วย เช่น ผู้แทนจากกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

๒. ควรมีการจัดตั้งกองกำลังรักษาชายฝั่ง (Coast Guard) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการสอดส่องและลาดตระเวนบริเวณทะเลอาณาเขตของประเทศไทย โดยควรรวบรวมกองกำลังจากทั้งกองบังคับการตำรวจน้ำ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองทัพเรือ ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและรักษาความมั่นคงของประเทศ เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาประชาคมโลก

๓. คณะกรรมาธิการฯ ควรให้ความสำคัญกับการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติด้วย โดยอาจพัฒนาให้ท่าอากาศยานนานาชาติอยู่ตะเภาเป็นศูนย์ฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมที่จะรับมือกับภัยพิบัติได้ทุกสถานการณ์

๔. ควรจัดให้มีโครงการสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีอาณาเขตติดกับทะเลเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศทางวิชาการเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทางทะเล อันจะเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการสนับสนุนงานทางวิชาการให้แก่หน่วยงานภาครัฐต่อไป

นายครุจิต นาคทรพร

เนื่องจากเนื้อหาในรายงานคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่องการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์และกำหนดพื้นที่คุ้มครองทางทะเล ปรากฏตัวอักษรย่อซึ่งเป็นชื่อเฉพาะอยู่เป็นจำนวนมาก จึงอาจทำให้ผู้ที่อ่านรายงานดังกล่าวเกิดความสับสนและไม่เข้าใจเนื้อหาของรายงานได้อย่างถ่องแท้ ดังนั้น คณะกรรมาธิการฯ จึงควรปรับปรุงและแก้ไขรายงาน โดยปรับเปลี่ยนตัวอักษรย่อต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบของคำเต็ม หรืออาจจัดทำศัพท์บัญญัติแยกไว้ให้เห็นอย่างชัดเจน เพื่อให้รายงานฉบับนี้ครบถ้วนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

เนื่องจากในปัจจุบันภัยธรรมชาติและสาธารณภัย ถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น หากไม่มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยต่าง ๆ แล้ว อาจจะทำให้ความเสียหายต่อประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จึงควรกำหนดให้มี “เขตพื้นที่ป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติและภัยอื่น ๆ” ขึ้น เพื่อพัฒนาให้เป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมในการให้ความคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจากภัยพิบัติต่าง ๆ รวมทั้งสามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทันท่วงทีในกรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉินขึ้น

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

การตรากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดเขตพื้นที่ในการให้ความคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลของประเทศไทย นั้น คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ควรคำนึงถึงหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (UNCLOS) เป็นต้น เพื่อให้การตรากฎหมายภายในของประเทศไทยสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศต่อไป

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทา
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สำนักกรรมาธิการ ๓